

Till Konstitutionsutskottet
Sveriges Riksdagen

Konstitutionsutskottet

Ink 2009-04-28

Dnr 050-2423-2008/09

KU-Anmälan av dåvarande socialdemokratiska regering för deras agerande i samband med CIA:s fängstransporter med Sverige som transitland.

Nya avslöjande visar att Sveriges förra regering kände till att USA under år 2005 använde Sverige som transitland vid hemliga och olagliga flygtransporter av fängslade misstänkta terrorister. Regeringen valde dock att hemlighålla uppgifterna.

CIA:s fängstransporter, även kallade tortyrflighterna, har fördömts av EU-parlamentet, Amnesty International m.fl. I Sverige har tidigare en CIA-transport avslöjats. Den gången handlade det om två i Sverige asylsökande egyptier som hämtades av CIA-agenter och transporterades till Egypten. Väl där utsattes de båda senare för tortyr.

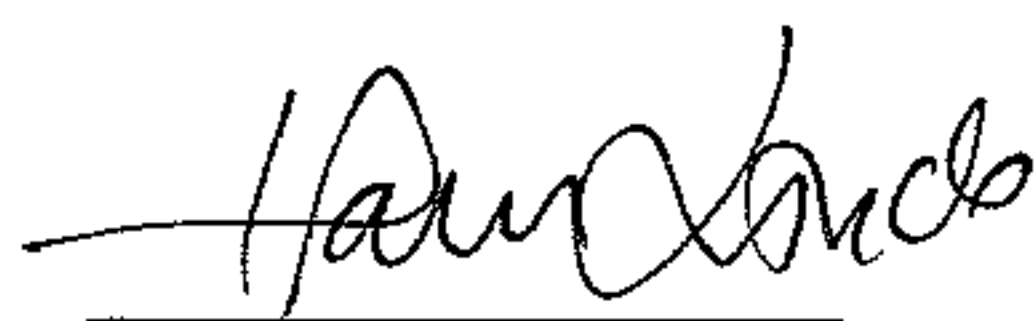
Händelsen ledde till att Sverige fick utstå hård kritik från FN:s kommitté för tortyr, FN:s kommitté för mänskliga rättigheter, Amnesty samt från EU-parlamentet.

De uppgifter som tidningen Expressen nu avslöjat visar att den svenska försvarsmakten 2005 genomförde en hemlig spaningsoperation på Arlanda mot ett statligt amerikanskt flygplan. Syftet var att bekräfta att CIA förde ut människor mot deras vilja från USA till andra destinationer. Fängstransporterna verifierades när spanarna upptäckte att det misstänkta CIA-planet var fyllt med fastkedjade fångar med svarta huvor. Men trots avslöjandet riktade den Svenska regeringen aldrig några formella protester till USA.

Enligt Expressens källor var det Försvarsdepartementet som gav försvarsmakten uppdraget att genomföra spaningsoperationen på Arlanda. Om detta stämmer innebär det att den socialdemokratiska regeringen kände till att nya fängstransporter skedde med Sverige som transitland. Detta trots att man officiellt aldrig har medgett att man haft någon egen kunskap om saken.

Det är uppenbart att kontrollmekanismerna inte fungerat eftersom ovan refererade uppgifter inte har framkommit tidigare trots att konstitutionsutskottet har granskat samma regeringskontakter och samarbete med CIA vid mer än ett tillfälle. Mot bakgrund av detta vill vi därför att KU ska granska regeringens medverkan i CIA:s användning av Sverige som transitland vid hemliga och olagliga flygtransporter av fängslade misstänkta terrorister. Granskningen bör även sikta på att klarlägga och bedöma dåvarande statsminister Göran Persson (S) och dåvarande försvarsminister Leni Björklund (S) särskilda ansvar i frågan. En viktig aspekt vid granskningen bör vara om regeringen eller enskilda statsråd genom sitt agerande medverkat till att enskilda individers mänskliga rättigheter kränkts.

Den 28 april 2009

Hans Linde
Ledamot i utrikesutskottet

Alice Åström
Gruppledare, Vänsterpartiet